

ВАЛЕНТИНА ТЮРИНА,

*доктор педагогічних наук, професор
(Україна, Харків, Харківський національний університет
внутрішніх справ, проспект Льва Ландау, 27)*

VALENTYNA TYURINA,

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
(Ukraine, Kharkiv, Kharkiv National
University of Internal Affairs, Lev Landau Avenue, 27)*

ORCID: 0000-0003-2308-1977

ЛЮДМИЛА РОМАНИШИНА,

*доктор педагогічних наук, професор
(Україна, Хмельницький, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
вул. Проскурівського підпілля, 139)*

LIUDMYLA ROMANYSHYNA,

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
(Ukraine, Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy,
139, Proskurivskoho Pidpillia St.)*

ORCID: 0000-0002-6026-2614

**Комунікативна і лідерська компетентності офіцера патрульної поліції
як фактори формування його готовності до професійної діяльності**
**Communicative and Leadership Competences of a Patrol Police Officer as Factors of
Forming His Readiness for Professional Activity**

У статті обґрунтовано актуальність проблеми формування і розвитку комунікативної і лідерської компетентностей майбутніх офіцерів патрульної поліції. Наведено визначення понять «компетентність», «комунікативна компетентність», «лідерська компетентність». Підсумовано, що процес формування лідерської та комунікативної компетентностей безпосередньо пов'язаний з оволодінням вміннями й навичками, які забезпечують компетентне виконання лідерської та комунікативної функцій. Формування комунікативної і лідерської компетентностей як професійно значущих якостей особистості майбутнього офіцера патрульної поліції передбачає сформованість не тільки певних знань, умінь і навичок, а й певних якостей особистості як складників означених компетентностей. Формуванню умінь, навичок, ціннісних орієнтацій сприяє виконання курсантами спеціальних завдань і вправ, які за своїм змістом і умовами наближені до реальних ситуацій. Одним із ефективних та перспективних методів формування умінь, навичок і якостей особистості є тренінги і заняття з елементами тренінгу. Узагальнено, що підготовку майбутніх офіцерів патрульної поліції у ЗВО МВС України задля формування у них лідерської та комунікативної компетентності як складників готовності до професійної діяльності, необхідно спрямовувати на формування здатності, вмінь та навичок: активного слухання; долати потенційні мовні бар'єри; ставити відкриті запитання; розуміти мову тіла та невербальні сигнали; не сприймати образи чи словесні нападки на особистий рахунок; розуміння меж вербальної деескалації; ефективної та послідовної комунікації; здійснювати кризові комунікації; навичок проактивності; спрямованості на самоосвіту та самовдосконалення в сфері лідерства та комунікації. Представлено результати експериментального дослідження формування комунікативної та лідерської компетентностей у майбутніх офіцерів патрульної поліції у процесі їх професійної підготовки. Виявлено статистично вірогідну наявність позитивної динаміки за більшістю показників в групах після вивчення спецкурсу, написання курсових і творчих робіт, участі у тренінгу.

Ключові слова: готовність, професійна компетентність, комунікативна компетентність, лідерська компетентність, майбутні офіцери поліції, офіцери патрульної поліції, фахова підготовка.

The article substantiates the relevance of the problem of forming and developing communicative and leadership competencies of future patrol police officers. The definitions of the concepts of «competence», «communicative competence» and «leadership competence» are given. It is concluded that the process of forming leadership and communicative competencies is directly related to the acquisition of skills and abilities that ensure the competent performance of leadership and communicative functions. The formation of communicative and leadership competencies as professionally significant qualities of a future patrol police officer requires not only the acquisition of certain knowledge, skills and abilities, but also certain personal qualities as components of these competencies. The formation of skills, abilities and value orientations is facilitated by cadets performing special tasks and exercises that are similar in content and conditions to real-life situations. One of the effective and promising methods for developing skills, abilities and personal qualities is training and classes with training elements. In general, the training of future patrol police officers at the Higher Education Institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, in order to develop their leadership and communication competencies as components of their readiness for professional activity, should be aimed at developing the following abilities, skills and habits: active listening; overcoming potential language barriers; asking open questions; understanding body language and non-verbal signals; not taking insults or verbal attacks personally; understanding the limits of verbal de-escalation; effective and consistent communication; crisis communication; proactivity skills; focus on self-education and self-improvement in the field of leadership and communication. The results of an experimental study on the formation of

communication and leadership competencies in future patrol police officers during their professional training are presented. A statistically significant positive trend was found in most indicators in the groups after studying a special course, writing term papers and creative works, and participating in training.

Keywords: *readiness, professional competence, communicative competence, leadership competence, future police officers, patrol police officers, professional training.*

Вступ / Introduction. Ефективна професійна діяльність співробітників органів внутрішніх справ є однією з умов безпеки громадян України. А це дуже важливо у ситуації повномасштабної російсько-української війни. Тому одним із важливих завдань, які висуваються до сучасних ЗВО МВС України, є підвищення рівня готовності кожного фахівця до ефективного виконання службових обов'язків, підвищення рівня його професійної компетентності. Виконання поставлених завдань вимагає підвищення ефективності функціонування системи підготовки майбутніх працівників сектору безпеки й оборони України, зокрема офіцерів патрульної поліції. Професійна діяльність офіцерів патрульної поліції, вимагає сформованості комплексу професійно значущих якостей особистості, які, утворюючи професійну структуру особистості, є основою лідерства офіцера у робочому колективі. Саме тому щорічно в Україні командири патрульної поліції проходять інтенсивний навчально-тренувальний курс «Основи лідерства». Проводити такий курс допомагають канадські партнери (Тюріна В., Романюшина Л., Маланюк Н., 2022). Як зазначає Начальник Департаменту патрульної поліції України, канадські партнери у співпраці з українськими поліцейськими допомагають у роботі щодо розвитку лідерських якостей командирів підрозділів патрульної поліції. Тренери курсу – це старші радники з поліцейських питань, яких запрошують з Канади. У підрозділах поліції Канади аналогічні курси існують понад 40 років.

Підготовка патрульних поліцейських в Україні відбувалась за такими напрямками: роль командира і керівника, лідерство, командна робота, медіа, базові навички командування в критичних ситуаціях, прийняття рішень у ситуаціях невизначеності, оцінка ризиків, стрес, робота з конфліктами, взаємодія з населенням, роль жінок в поліції, корупція. Тобто можемо стверджувати, що формуванню і розвитку комунікативних та лідерських якостей офіцерів патрульної поліції в Україні надається велике значення. Тому проблема формування у майбутніх офіцерів патрульної поліції лідерської і комунікативної компетентностей є актуальною.

Різноманітні проблемні аспекти, що стосуються формування та розвитку компетентності розкрито в дослідженнях С. Бойко, Д. Дзвінчук, І. Данченко Т. Лебединець, Л. Петровської, С. Сисоевої, Я. Цехмістер та ін.). Проблема формування і розвитку професійної компетентності працівників сектору безпеки й оборони України, зокрема працівників поліції, висвітлено у наукових пошуках О. Бандурка, І. Ващенко, С. Гіренко, І. Данченко, В. Тюріної, П. Червоного, Л. Шевченко, В. Ягупов та ін. Умови і методи ефективного формування комунікативної компетентності працівників поліції досліджували І. Данченко, Л. Пляка, Л. Романишина, В. Тюріна, П. Червоний. Теоретичні і прикладні аспекти дослідження поняття «лідерська компетентність» розкрито в наукових пошуках вітчизняних і зарубіжних науковців (С. Іванова, О. Капінус, Є. Ксенофонтowa, І. Петрова, В. Петюх, Л. Романишина, Л. Скібіцька, Л. Спенсер, С. Спенсер, В. Тюріна, С. Уїддетта, С. Холліфорд, Л. Щетініна. Деякі аспекти проблеми формування готовності до професійної діяльності розглядали психологи і педагоги: В. Лозова, К. Піорковський, Л. Пляка, І. Полубоярина, О. Столяренко, В. Тюріна, П. Червоний та ін. Однак питання щодо сутності, особливостей та шляхів формування комунікативної та лідерської компетентностей у майбутніх офіцерів патрульної поліції України як чинник формування і розвитку їхньої готовності до професійної діяльності залишилися недостатньо вивченими і потребують додаткових досліджень.

Мета та завдання / Aim and tasks. Метою дослідження є розгляд комунікативної та лідерської компетентності майбутніх офіцерів патрульної поліції як складових елементів готовності до ефективного виконання професійної діяльності.

Метод / Methods. У межах дослідження використано низку теоретичних методів – аналізу і синтезу; наукова інтерпретація конкретних педагогічних фактів; абстрагування, систематизація, порівняння та зіставлення; теоретичний аналіз наукової літератури з проблеми формування комунікативної і лідерської компетентності майбутніх офіцерів патрульної поліції. Теоретичною базою дослідження є фундаментальні дослідження в сфері військової освіти, наукові роботи з проблеми комунікацій та ефективного лідерства в правоохоронних органах і реалізації сучасних освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх офіцерів патрульної поліції.

Результати / Results. Освіта та підготовка поліцейських є основою ефективної системи внутрішньої безпеки та захисту. Злочинність стала складнішою, а загрози зростають. Поліцейські, відповідальні за дотримання законів, повинні бути відкритими до нових підходів (Доскевич Г., 2018). Поліцейська діяльність також залучає громаду, і роль поліції в демократичних суспільствах стає дедалі важливішою. Тісна співпраця та встановлення стосунків з громадянами різного походження та приналежності вимагає соціально компетентного та культурно обізнаного офіцера. Добре освічені та навчені офіцери значно вправніші та здатні вирішувати проблеми, творчо мислити та виявляти

неупередженість.

Визначення комунікацій та ефективного лідерства є серйозною проблемою, з якою стикаються правоохоронні органи загалом та патрульна поліція зокрема, оскільки офіцери стикаються з численними ситуаціями, що загрожують життю, протягом звичайного робочого дня (Jenkins M. J., 2016). Ефективна комунікація та сильне лідерство в цих організаціях сприятиме організаційній та культурній єдності, яка захищає офіцерів та дає змогу виконувати роботу результативніше.

Поліцейська діяльність вимагає лідерства від тих, хто в ній працює, з першого дня і до дня звільнення. Поліцейські та персонал усіх рівнів щодня керують, підтримують, кидають виклик та є взірцем для наслідування, часто в ситуаціях, коли ставки найвищі. Інвестиції в поліцейське керівництво занадто довго нехтували та недооцінювалися. Однак, швидкозмінне середовище поліцейської діяльності, спричинене постійно зростаючими змінами в суспільстві та злочинності ще більше актуалізує проблему лідерства в поліцейській діяльності.

Специфікою професійної діяльності офіцера патрульної поліції є її здійснення, зазвичай, в умовах конфліктної ситуації, різного роду конфліктів (соціального, когнітивного, виробничого, конфлікту інтересів тощо). Тому майбутні офіцери патрульної поліції повинні вміти спілкуватися таким чином, щоб усі учасники конфлікту (колеги, громадяни на вулиці, правопорушники та ін.) не лише їх почули, а й захотіли зрозуміти і прийняти їхню позицію, погодитися з нею і діяти в запропонованому напрямі (Тюріна В., 2020). З огляду на це, критично важливими для майбутніх офіцерів патрульної поліції є: сильні міжособистісні навички, які дають змогу позитивно взаємодіяти зі співробітниками та громадою; важливість наслідування власним прикладом; визнання важливості зв'язків з громадськістю та ЗМІ та їхнього впливу на поліцейську діяльність (Khatsaiuk O., et al, 2021).

Тому припускаємо, що, можливо, сьогодні комунікація важливіша, ніж будь-коли. Для поліцейських та правоохоронних працівників володіння міжособистісними навичками, необхідними для ефективного спілкування з колегами-офіцерами, підлеглими, начальством, членами громади, жертвами та їхніми сім'ями, іншими відділами та юрисдикціями, а також судовими системами, є критично важливим для місії «захищати та служити» (Dekanoidze K., & Khelashvili M., 2018). Навички комунікації для офіцерів патрульної поліції, необхідні для розслідування злочинів; деескалації ситуацій; побудови довіри з громадами; написання службових записок, звітів та грантів, є надзвичайно важливими для всіх, хто працює в правоохоронних органах, і особливо для тих, хто має лідерські прагнення. Тому важливо, щоб майбутні офіцери поліції під час навчання у ЗВО навчилися використовувати комунікацію для побудови довіри, створення прозорості та сприяння атмосфері взаємної поваги та емпатії, будь де – в офісі, на вулицях чи в залі суду.

Отже, формування у майбутніх офіцерів патрульної поліції, окрім комунікативної компетентності, ще й лідерської компетентності як професійних якостей особистості, які є складниками професійної компетентності правоохоронця, а також і показниками сформованості готовності до професійної діяльності, є важливим у їхній фаховій підготовці.

Таким чином, підготовку майбутніх офіцерів патрульної поліції у ЗВО МВС України задля формування у них лідерської та комунікативної компетентності як складників готовності до професійної діяльності, необхідно спрямовувати на формування: 1) навичок активного слухання, адже у правоохоронних органах здатність спілкуватися є одним із найважливіших інструментів, а розмова та вміння слухати є важливими для ефективної роботи правоохоронця; 2) вмінь долати потенційні мовні бар'єри; 3) вмінь ставити відкриті запитання, що може допомогти в отриманні більше деталей або більш розгорнутої відповіді; 4) вмінь розуміти мову тіла та невербальні сигнали (положення тіла, тон голосу, вираз обличчя, зоровий контакт, жести рук та фізична дистанція); 5) здатності не сприймати образи чи словесні нападки на особистий рахунок. Правоохоронці часто стикаються зі стресовими ситуаціями, однак для них важливо зберігати спокій і витримку, що не означає, що вони не можуть виявляти жодних ознак емоцій; 6) розуміння меж вербальної деескалації. Хоча вербальне спілкування є першим кроком, майбутнім офіцерам патрульної поліції важливо розуміти, коли необхідне фізичне втручання (наприклад, коли потрібні негайні дії для запобігання смерті чи травмам); 7) вмінь ефективної та послідовної комунікації. Майбутнім офіцерам патрульної поліції вкрай важливо мати протоколи, незалежно від ситуації. Це охоплює все: від визначення процесу оповіщення громадськості та внутрішньої комунікації до вирішення питання про те, коли і чи дозволено посадовцям спілкуватися зі ЗМІ. Агентства та департаменти також повинні враховувати, через які канали – і як часто – передається інформація; 8) вмінь здійснювати кризові комунікації, що передбачає завчасне призначення кризової команди та речника. Це особливо важливо, коли йдеться про швидкоплинні ситуації, в яких потрібно швидко зв'язатися або попередити різноманітних зацікавлених сторін та осіб; 9) навичок проактивності. Офіцери правоохоронних органів повинні постійно переглядати політики та процедури та оновлювати за потреби. Також важливо повідомляти про будь-які оновлення відповідні сторони (внутрішній персонал, громадськість тощо). Такий тип прозорості та ініціативи також допоможе зміцнити довіру з громадою; 10) спрямованості на самоосвіту

та самовдосконалення в сфері лідерства та комунікацій (наприклад, участь у спеціалізованих комунікаційних програмах – навчання з питань комунікації ризиків у кризових та надзвичайних ситуаціях).

Припускаємо, що формуванню лідерської та комунікативної компетентності майбутніх офіцерів патрульної поліції як складників їхньої готовності до професійної діяльності, сприятиме впровадження спецкурсу «Комунікативні та лідерські навички для поліцейських». Пропонований спецкурс допоможе учасникам розвинути взаємодію з колегами, лінійними керівниками, зацікавленими сторонами та користувачами послуг для покращення особистої та організаційної ефективності; розглянути власний стиль спілкування та те, як найкраще адаптувати його до будь-якої ситуації, щоб переконатися, що сказане буде почуте та зрозуміле.

Спецкурс «Комунікативні та лідерські навички для поліцейських» передбачає використання групової та індивідуальної роботи, відео- та аудіокліпів, а також командних вправ з можливістю для учасників практикувати навички та знання в безпечному навчальному середовищі. Також для курсантів передбачено проведення самостійних презентацій з одного з аспектів курсу, щоб надати їм можливість застосувати навички презентації та комунікації на практиці. Спецкурс розкриває: перешкоди для ефективної комунікації та як їх подолати; особистий стиль спілкування; навички впливу та ведення переговорів; навички презентації – інструменти та поради щодо проведення брифінгів, презентацій для керівників вищої ланки, команд та зацікавлених сторін; *навчання в дії* – планування успіху; залучення громади та зміцнення довіри – дослідження стратегій, що використовуються успішними керівниками поліції для взаємодії з громадами та зміцнення довіри; встановлення міцних стосунків з лідерами громад та впровадження проактивних програм інформаційно-просвітницької роботи; програму розвитку лідерських якостей: навчання лідерським навичкам, етиці, вирішенню конфліктів та комунікації; різноманітність та інклюзія в керівництві: переваги сприяння різноманітності та інклюзії в поліції; співпраця та партнерство: переваги спільних підходів у вирішенні складних соціальних проблем та покращенні результатів громадської безпеки; інновації та технології: роль інновацій та технологій у підтримці успішного керівництва поліцією; важливість оновлення знань про новітні технології, прийняття рішень на основі даних, використання штучного інтелекту та використання досягнень для підвищення операційної ефективності та результативності. Результати проведеного дослідження свідчать про ефективність навчально-пізнавальної і практичної діяльності, спрямованої на формування і розвиток у курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ комунікативної та лідерської компетентностей як професійно значущих якостей особистості.

Одержані результати навчально-експериментальної роботи, метою якої було формування у майбутніх офіцерів патрульної поліції комунікативної та лідерської компетентностей, представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Результати розподілу курсантів (майбутніх офіцерів патрульної поліції) за рівнями сформованості комунікативної і лідерської компетентностей

Рівні сформованості комунікативної компетентності	Кількість курсантів (172 чол)			
	Початок дослідження (2 курс)		Наприкінці дослідження (4 курс)	
високий	14 чол	8,14%	38 чол	22,09%
середній	54 чол	31,39%	84 чол	48,84%
низький	104 чол	60,47%	50 чол	29,07%
Рівні сформованості лідерської компетентності	Початок дослідження (2 курс)		Наприкінці дослідження (4 курс)	
високий	18 чол	10,47%	46 чол	26,74%
середній	52 чол	30,23%	78 чол	45,35%
низький	102 чол	59,30%	48 чол	27,91%

Представлені результати свідчать, що збільшилась кількість курсантів, у яких сформувались комунікативна і лідерська компетентності. Це позитивно впливає на сформованість готовності до виконання професійної діяльності.

Водночас, варто окреслити і низку обмежень у впровадженні спецкурсу «Комунікативні та лідерські навички для поліцейських»:

- необхідність високого професіоналізму викладачів (наукових співробітників у галузі психології та практикуючих поліцейських), які здійснюють підготовку майбутніх офіцерів патрульної поліції;
- наявність матеріально-технічної бази, що дає змогу курсантам освоювати можливості цифрових технологій для збагачення майбутньої професійної діяльності;
- готовність майбутніх офіцерів поліції активно брати участь у груповій роботі, ділитися власними

знаннями чи складними проблемними питаннями.

Ці обмеження легко нівелюються на основі правильно вибудованого методичного та організаційно-технічного середовища ЗВО МВС України в не розглядаються авторами як непереможні.

Висновки / Conclusions. Професійна діяльність майбутніх офіцерів патрульної поліції у сучасному світі відрізняється дедалі більшою ускладненістю та відповідальністю. Тому їхню професійну підготовку необхідно спрямовуватися на формування комунікативних та лідерських якостей, які дають змогу своєчасно та ефективно знижувати нові соціальні ризики. Такі якості передбачають поєднання інтелектуальних, вольових, моральних, комунікативних психологічних характеристик. Комунікативна і лідерська компетентності майбутніх офіцерів патрульної поліції є важливими складовими їхньої професійної компетентності і значною мірою визначають рівень готовності майбутнього офіцера патрульної поліції до ефективного здійснення професійної діяльності. Офіцери поліції, які успішно виконують свої обов'язки, демонструють далекоглядне лідерство, ефективну комунікацію, прагнення до професійного розвитку та міцну етичну основу. Втілюючи ці якості та впроваджуючи обґрунтовані стратегії, майбутні офіцери патрульної поліції матимуть змогу створювати позитивні зміни у правоохоронних органах та встановлювати змістовні зв'язки з громадами, яким вони слугують.

Перспективним напрямом вбачаємо апробацію запропонованих педагогічних впливів формування комунікативної та лідерської компетентностей майбутніх офіцерів патрульної поліції в системі підвищення кваліфікації працівників внутрішніх справ України.

Список використаних джерел і літератури:

Доскевич, Г. О. (2018). *Методичні рекомендації з проведення практичних занять у формі поліцейського квесту в закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції*. Київ. [in Ukrainian]

Тюріна, В., Романишина, Л., & Маланюк, Н. (2022). Формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів поліції в процесі професійної підготовки. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 3–4, 52–57. [in Ukrainian]

Тюріна, В. О. (2020). Лідерська компетентність і визначення рівня її сформованості у курсантів як майбутніх офіцерів поліції. *Інноваційна педагогіка*, 20, 90–92. [in Ukrainian]

Jenkins, M. J. (2016). Police Support for Community Problem-solving and Broken Windows Policing. *American Journal of Criminal Justice*, 41 (2), 220–235. [in English]

Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing future officers for performing assigned tasks through special physical training. *Revista romaneasca pentru educatie multidimensionala*, 13 (2), 457–475. [in English]

Dekanoidze, K., & Khelashvili, M. (2018). *Police education and training systems in the OSCE region*. Kyiv. [in English]

References:

Doskevych, H. O. (2018). *Metodychni rekomendatsii z provedennia praktychnykh zaniat u formi politseiskoho kvestu v zakladykh vyshchoi osvity, yaki zdiisniuiut pidhotovku kadrov dlia Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy ta Natsionalnoi politsii [Methodological Recommendations for Conducting Practical Classes in the Form of a Police Quest in Higher Education Institutions that Train Personnel for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police]*. Kyiv. [in Ukrainian]

Tyurina, V., Romanyshyna, L., & Malaniuk, N. (2022). Formuvannya upravlinskoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv politsii v protsesi profesiinoi pidhotovky [Formation of Managerial Competence of Future Police Officers in the Process of Professional Training]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 3–4, 52–57. [in Ukrainian]

Tyurina, V. O. (2020). Liderska kompetentnist i vyznachennia rivnia yii sformovanosti u kursantiv yak maibutnikh ofitseriv politsii [Leadership Competence and Determining the Level of Its Formation in Cadets as Future Police Officers]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy*, 20, 90–92. [in Ukrainian]

Jenkins, M. J. (2016). Police Support for Community Problem-solving and Broken Windows Policing. *American Journal of Criminal Justice*, 41 (2), 220–235. [in English]

Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing future officers for performing assigned tasks through special physical training. *Revista romaneasca pentru educatie multidimensionala*, 13 (2), 457–475. [in English]

Dekanoidze, K., & Khelashvili, M. (2018). *Police education and training systems in the OSCE region*. Kyiv. [in English]

Дата надходження статті: «20» березня 2025 р.

Стаття прийнята до друку: «16» квітня 2025 р.

Тюріна Валентина – професор кафедри соціології та психології Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор педагогічних наук, професор

Tyurina Valentyna – Professor of the Department of Sociology and Psychology of the Kharkiv National University of Internal Affairs, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Романишина Людмила – завідувач кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор

Romanyshyna Liudmyla – Head of the Department of Pedagogy of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Цитуйте цю статтю як:

Cite this article as:

Тюріна, В., & Романишина, Л. (2025). Комунікативна і лідерська компетентності офіцера патрульної поліції як фактори формування його готовності до професійної діяльності. *Педагогічний дискурс*, 37, 45–49. doi: 10.31475/ped.dys.2025.37.07.

Tyurina, V., & Romanyshyna, L. (2025). Communicative and Leadership Competences of a Patrol Police Officer as Factors of Forming His Readiness for Professional Activity. *Pedagogical Discourse*, 37, 45–49. doi: 10.31475/ped.dys.2025.37.07.